

Samferdselsdepartementet
Att.: Samferdselsminister Knut Arild Hareide

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Att.: Komitémedlemmene

Asker / Bergen / Sortland, 3. september 2021

TRANSPORTSIKKERHETEN I NORGE MÅ PRIORITERES

Ramona Lind mistet sin sønn, Charlie Dan Lind, 21. mars 2019 som følge av frontkollisjon med et utenlands vogntog 7. januar 2019. I tiden etter denne tragedien har Ramona Lind etablert en enestående kampanje for bedre sikkerhet på norske veier, Nord-Norge i særdeleshet.

I desember 2020 mottok Ramona Lind trafiksikkerhetsprisen fra trafiksikkerhetsutvalget i Nordland Fylkeskommune. I sin takketales oppfordret hun trafiksikkerhetsutvalgene til å løfte sikkerhetsutfordringene i transportsektoren opp til nasjonale myndigheter, til å samarbeide på tvers av fylkesgrensene og til involvering av Regionalt næringsforum, Troms og Finnmark.

Flere forhold krever tiltak:

VINTERVEDLIKEHOLD

Vintervedlikeholdet av norske veier, særlig i nord, er ikke tilfredsstillende. Gransking av ulykker avdekker at dårlig vintervedlikehold er gjennomgående medvirkende årsak.

ANBUD

Anbud som tidligere spesifiserte grenser for mengde sne, er i dag tilrettelagt for syklusjøring. Veiene rydde ikke ved behov, men ved intervaller tilpasset logistikkvurderinger.

MILJØ- OG KLIMAKRAV

Det registreres at miljø- og klimakrav i økende grad tas inn i kravspesifikasjoner ved anbud for vedlikehold, drift og brøyting av norske veier. Dersom det på oppstår situasjoner der slike miljø- og klimakrav kan komme i konflikt med sikkerheten, f.eks hva angår krav til kjøretøy, veihøvel, fres, strømateriale eller på annen måte, så må sikkerheten ha prioritet.

UTENLANDSKE KJØRETØY • SJÅFØRER • TRANSPORTØRER

Grenseovergangene til Norge har ikke tilstrekkelig kontroll, og er i praksis åpne.

Sjåfører uten erfaring med norsk topografi, veistandard og vinterføre, kommer inn i Norge med vogntog uten å ha forutsetning for forsvarlig operasjon. Det er eksempler på falske førerkort og førerkort uten tilfredsstillende opplæring. Sosial dumping er god dokumentert.

KABOTASJE

Med kabotasje følger vogntog med tekniske mangler, utilstrekkelig kvalifiserte sjåførere og sosial dumping som er konkurransevridende til ugunst for norsk arbeidskraft og norske transportører.

Kabotasje er i utgangspunktet ikke tillatt, men det er åpnet for midlertidig og begrenset kabotasje etter regulerte kriterier. Kabotasje finner sted utover å utnytte ledig kapasitet. Regelverket for kabotasje blir etter vår vurdering utnyttet i strid med det unntaket som EØS-avtalen åpner for.

Regelverk for kabotasje, Statens vegvesen

<https://www.vegvesen.no/kjoretoy/yrkestransport/transportloyver-og-tillatelser/kabotasje/>

ELEKTRONISK REGISTER OVER VEITRANSPORTØRER

EUs forordning nr. 1072/2009 om felles regler for adgang til markedet for internasjonal godstransport forutsetter registrering av alle alvorlige overtredelser som er begått av transportvirksomhetene, og som har medført sanksjoner, i det nasjonale elektroniske registeret over transportvirksomheter.

EUs forordning nr. 1072/2009, dansk oversettelse

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009R1072&from=DA>

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité skriver i Innst. 132 S (2014 – 2015):

Forordningene vil bl.a. medføre administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige ved opprettelsen og senere ved drift og vedlikehold av det elektroniske registeret over vegtransportører. Kostnadene til opprettelsen av registeret er dekket under de ordinære bevilgningene til Vegdirektoratet.

Transport- og kommunikasjonskomiteens Innst. 132 S (2014 – 2015) til Prop. 8 S (2014 – 2015), side 2

<https://www.stortinget.no/Global/pdf/Innstillinger/Stortinget/2014-2015/inns-201415-132.pdf>

OPPFØLGING AV RAPPORTER

Tiltak er allerede godt beskrevet i utredninger, granskinger og havarirapporter. Problemet er ikke å forstå hva som må gjøres, men vilje til å systematisere granskinger og gjennomføre foreslåtte tiltak.

UBESVART BREV

Undertegnede har tidligere sendt brev datert 6. november 2020 til samferdselsminister Knut Arild Hareide. Brevet, som ikke er besvart, omhandler samme tema som her tas opp.

Brev datert 6. november 2020 til samferdselsminister Knut Arild Hareide

<https://www.godsbil.no/ramona/>

ANMODNINGER

På denne bakgrunn fremmer NSN og rådgiver Ramona Lind følgende anmodninger:

1. Lov, forskrift og veiledninger for veistandard må regulere faste grenser for maksimal mengde sne. Dette må fremgå av kravspesifikasjoner og oppdragsavtaler for drift.
2. Miljø- og klimahensyn i kravspesifikasjoner og driftsavtaler, uavhengig av operatør, må ikke komme i konflikt med sikkerhet og vedlikehold, særlig om vinteren. Hvis konflikt og behov for prioritering likevel inntreffer, må sikkerhet prioriteres.

3. *Kontroll ved norske grenseoverganger må være reell, og sikre at kjøretøy som er registrert i utlandet tilfredsstiller samme krav som norskregistrerte kjøretøy, at sjåføren kan dokumentere samme kvalifikasjoner som kreves for norsk førerkort og at sjåføren er engasjer på betingelser tilsvarende allmenngjort norsk tariffavtale.*
4. *Norge må være en pådriver i EØS for et universelt og gjennomgående regelverk for kjøretøy, sjåførens kvalifikasjoner og arbeidsforhold og bedre regulering av transportøren, med krav til forsvarlig drift, sikkerhetskultur og næringsvirksomhet.*
5. *Anbefalingen om at Norge skal være en internasjonal pådriver må kombineres med vilje til særnorske reguleringer for all transport i Norge i forhold som er spesifikke for Norge.*
6. *Særnorske reguleringer må gjelde for alle sjåførere, kjøretøy og transportører når de opererer innenfor norske grenser.*
7. *Kabotasje (operasjon på norske veier med kjøretøy registrert i utenlandet) må forutsette kontroll som hindrer kabotasje utover EØS-avtalens minimumskrav.*
8. *Det anmodes om snarlig svar på hvorfor det ikke er opprettet et norsk register som ivaretar de funksjonene som følger av forordningen og som Stortinget har lagt til grunn.*
9. *Tildelingsbrev til Statens vegvesen må uttrykkelig forvente årlig rapport til Samferdselsdepartementet om status for arbeid med sikkerhet og beredskap.*
10. *Rapport som nevnt i pkt. 9 skal angi hvilke systematiske funn og anbefalinger som har fremkommet ved siste års avgitt rapporter fra Statens havarikommisjon avdeling vei og Statens vegvesens egne analyser av dødsulykker, og hvilke tiltak som er foretatt.*
11. *Samferdselsdepartementet anmodes om å besvare brev datert 6. november 2020.*

Med vennlig hilsen

NASJONALT STØTTEGRUPPENETTVERK / NSN

Jan Harsem, daglig leder (sign)

Rita Engh Sormul, styreleder (sign)

Ramona Lind, styremedlem og rådgiver (sign)

Tlf.: 975 04 655

KOPI MED ANMODNING OM SVAR:

Norske fylker

Att.: Trafikksikkerhetsutvalget

Regionalt nordområdeforum

Att.: Troms og Finnmark fylke

NASJONALT STØTTEGRUPPENETTVERK

ORG.NR.: 993 251 240

KONTOR: Gml. Drammens vei 227 • Asker sentrum / **POST:** Postboks 23 • 1371 Asker ? NORGE

FACEBOOK: <https://www.facebook.com/stottegruppene/>

EPOST: Daglig leder Jan Harsem: jan@harsem.no / Styreleder Rita Engh Sormul: ritaso@online.no

TELEFON: Jan: +47 - 95 77 11 99 / Rita: +47 - 970 03 179